Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 4283 — SIX PAGES — NGÀY THỨ BẢY 7 JANVIER 1933. — NGÀY 12 THÁNG CHẠP NĂM NHÂM-THÂN — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 26

Giản-dị quá, người ta hay lớn; nghiêm-trang quá, người ta không thân.
THUYẾT-UYÊN

LUC-TINH TAN-VAN

GIÁ BÁO
Một năm..... 12$00
Sáu tháng..... 6 50
Ba tháng..... 3.50
Mỗi số..... 0.05

XIN LƯU Ý
Mua báo xin trả bạc trước và gởi ngay cho ông Nguyễn-văn-Của, Tổng-lý.
Bài vở đăng báo thì gởi cho ông Lâm-v. Ngọ, Chủ-nhiệm.

Báo xuất-bản hằng ngày, trừ ngày lễ và Chúa-nhựt

Gởi đây thép đề: LUCTINH-SAIGON
Dây thép nói: Số 203-Saigon

CHỦ-NHÂN: NGUYỄN-VĂN CỦA
CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Báo-quán: ở đường Lucien Mossard số 57.— SAIGON

A LOUER

Thay mặt cho tòa báo ở bên Pháp-Quốc
E. BOURDET & Cie
9, rue Tronchet — Paris (VIIIe)

Cái dấu « hỏi » (?) ở trong văn quốc-ngữ

— ooo —

Gần đây, tôi vẫn thường được thấy có nhiều nhà ngôn-luận vì rất nhiệt-tâm với quốc-văn, mong sao tiếng nước-nhà ngày càng được phong-phú hoàn-toàn, nên chẳng nài công khó, bằng để ý đến mà kiểm lại những cái sai, cái lầm trong văn-từ của ta để chữa-sửa chỉ-bảo giùm cho nhau. Cái ý thật là một cái ý tốt, đáng mừng. Đối với tôi, thì điều đó tôi cũng rất cần nên vẫn cũng hằng chú-trọng lắm. Nên trong năm rồi, có một dạo, tôi đã mở riêng một mục trên báo *Luc-Tỉnh* nầy, mà chịu khó kiếm những chữ thường dùng sai dùng lầm mà cải-chánh giùm cho những anh-em nào vẫn viết còn thô-sơ hơn tôi.

Ấy là lời tôi nói thật tình, không phải dám đại-ngôn.

Nhưng có một cái, tôi thấy phần nhiều nhà cũng bút thường dùng lầm bỡi nó rất dễ lầm, từ trong Nam cho chí ngoài Bắc cũng vậy, đều có dùng sai viết lầm hết thảy, mà chưa thấy có ai để ý đến đặng cải-chánh lại cho đúng. Hay là cũng có người đã có thấy, mà cho là một cái sai nhỏ-mọn rồi bỏ qua đi?

Không được đâu! Phàm trong văn-chương mà có một cái sai lầm chi nó đã thành tục quen, ra lệ thường rồi, thì, đối với người thấy biết, không bao giờ khinh-khỉ rằng nhỏ-mọn mà bỏ qua đi được. Phải chỉ ra, phải chữa-sửa lại cho đúng.

Ấy là tôi nói về cái dấu « hỏi » (?) ở trong văn quốc-ngữ mà chúng ta thường dùng đó.

Dấu « ? » (point d'interrogation) là một cái dấu dùng để mà ngỏ ý hỏi, để lời hỏi. Cho nên người ta mới đặt tên cái dấu đó là « dấu hỏi », thiệt là đúng như vậy. Thế mà trong văn quốc-ngữ xưa nay tôi vẫn thường thấy, từ báo-chí cho đến sách truyện chỉ cả trong Nam ngoài Bắc, phần nhiều họ dùng lầm, để sai cái dấu đó rào. Nghĩa là cái chỗ không nên để nó vào mà họ vẫn cứ để vào.

Tôi xin cứ ra vài cái thí-dụ mà người viết thường dùng lầm cái dấu ấy cho anh em nghĩ xem:

« Bữa nọ tôi đương ở trong nhà, bỗng nghe người phố có tiếng la-lối om-sòm, tôi liền tất-tả chạy đến đó đặng xem coi chuyện gì vậy?... »

« Bỡi việc đó khó quá, nên tôi có đến ngỏ với ông X... coi ổng có ý-kiến gì hay đặng giúp giùm tôi hay không?... »

« Đương khi rối trí, tôi chưa biết nghỡ làm sao? Phần lại có tin báo rằng mẹ tôi đau nặng lắm, sống thác chưa biết thế nào?... »

Thấy cách dùng lầm chưa? Tuột, trong 4 cái dấu « hỏi » mà để vào 4 chỗ đó, không có chỗ nào là đúng hết. Vì đó là lời thuật lại cái chuyện như vầy, cái ý như vậy, chớ nào có phải là lời hỏi-han chi đâu mà đem cái dấu « ? » để vào đó! Cái chỗ đúng sai lầm nầy tôi biết: nguyên-nhân của nó là do ở bịnh lầm hiểu suy-nghĩ mà ra, phần nhiều họ cứ mỗi câu nói vào những chữ « làm chi — chuyện gì — làm sao — thế nào — hay không — có chăng » ở những phần sau của câu viết đó mà để dại dấu « ? » vào; chớ họ không chịu khó mà nghĩ để hiểu rằng cái nghĩa của trong những chữ viết ra đó, nó có tỏ chút lời-lẽ gì gọi hỏi-han ai hiện khi viết đó hay không (1).

Cũng có nhiều chỗ, nhiều đoạn văn mình viết ra, đọc qua thì không thấy có dấu gì để lời hỏi, mà mình phải để dấu « ? » vào cho đúng với văn-sự của mình. Cái đó ta phải hiểu rằng, tuy chữ viết ra không thiệt để lời hỏi hẳn, nhưng mà ngầm-ngầm về bản trong thì tác-giả có biểu-lộ ra cái ý hỏi riêng ai. Hoặc-giả hỏi chung thì thấy cũng có, mà hỏi một cách ẩm-thầm gay-gắt, hỏi khéo, hỏi cao..

Ai nói văn quốc-ngữ là văn dễ, văn dở bỏ, nên khinh chế nó thì mặc ý; chớ tôi thì dám cho rằng khó, đáng trọng nó mà tài-bồi nó hoài. Thứ một cái dấu « ? » mà để sai chỗ cần nó nầm, cũng là đủ thấy lạc cả ý-nghĩa và thất cái văn-sự của mình rồi, đừng nói chi là dùng lầm đến văn-tự.

Vậy trong anh em, phần nhiều những anh-em mới tập viết văn, ngoài sự rèn luyện văn-chương, cũng nên rán chú-ý đến những cái dấu eo-đậu. Tỷ như cái dấu « ? » mà tôi đã đem ra nói đây.

Thật tình tôi viết bài nầy là vì bổn-phận, cũng như làm thân con tằm thì kéo tơ, con ong thì húc mật, chớ tuyệt-nhiên không có ý gì gọi khinh-chế ai hết.

LÊ-QUANG-VẬN.

(1) Đó, hai chữ « hay không » nầy nếu để dấu « ? » vào thì sai lầm.

TRUNG-HUÊ NHỰT-BỔN

Vụ Sơn-hải-quan

Vụ Nhựt-quân chiếm Sơn-hải-quan, tôi đã lấy tư kiến của tôi mà luận giải, tưởng cũng đã cho độc-giả thấy rõ trắng đen, và cũng biểu động vụ biến sẽ day trở thế nào. Nay có tin điện tiếp báo, tôi diễn thêm cho độc-giả tường tất.

Như bổn nói vụ Nhựt-quân chiếm Sơn-hải-quan là một vụ biến xảy thình lình nơi cương giới, quân với quân gây lý sự đánh nhau, chẳng phải ai hay biết. Nhựt-bổn không có ý muốn chiếm Thiên-tân Bắc-kinh gì của Trung-huê tất cả. Vì vậy nên Soái-tịnh Nhựt đã day đình thương, để yên cho hai bên thuận tình.

Trung-huê nói: Vô cớ mà Nhựt-quân xâm chiếm Sơn-hải-quan, họ cũng bắt bao nhiêu sanh-linh, hư chẳng biết bao nhiêu tài-sản, để cho tiệc-tưởng chúng cho. Nhựt muốn vẫn an, phải mau rút binh ra khỏi Sơn-hải-quan, thường nhơn-mạng, thường tài-sản, phạt hàng tướng-sĩ bất nghiêm, và liệu kế nào bay cầm biệt quân-sĩ tái phạm.

Nói thì nói vậy chớ Tổng-trấn tỉnh Hồ-bắc đã chỉnh tu binh mã lên giữ Thiên-tân.

Hiện giờ Nhựt đã đình quân, đợi sứ Trung-huê bàn tỉnh.

Đó là nói về Trung-Nhựt.

Xảy giờ nói về liệt-cường, theo như lời tôi bỏ trong bài trước. Như Rút-xi đã liên-kết với Nhựt, thì chắc Rút-xi điềm-nhiên. Chỉ như Huê-kỳ, thuở giờ không thuận gì với Nhựt, không lẽ lâm thinh. Tin điện bữa trước có nói: Nếu Nhựt không kể hòa ước, đem binh cưỡng chiếm đất Trung, thì Huê-kỳ cần ngăn, không cam để vậy. Thế mà nay có tin điện của Huê-kỳ điệt tiếng đôn-hòa với sự Huê-kỳ gởi tờ phản kháng với Nhựt.

Phải, Huê-kỳ chưa có lời phản kháng, nhưng mà Huê-kỳ không phải là không bất bình. Huê-kỳ bất bình Nhựt-bổn là lẽ cố-nhiên, còn sĩ chưa thấu; song Huê-kỳ sâu xa, bằng lấy bề ngoài đây bề trong. Nếu chẳng biết Huê-kỳ bất bình Nhựt-bổn, thì Pháp-quốc với Hồng-mao không có lời nầy:

« Pháp-quốc với Hồng-mao, về vụ Sơn-hải quan, cứ giữ một mực. Hồng-mao làm sao, thì Pháp cũng vậy. Thế mà hễ nước (Pháp và Hồng-mao) *cũng cứ giữ mối niềm hòa hảo với Huê-kỳ.* »

Lấy câu chót nầy mà xét, thì Pháp-quốc với Hồng-mao không hiệp ý với Huê-kỳ, nhưng mà không lâm mích lòng.

LÂM-VĂN-NGỌ.

Cha DELIGNON tạ thế

Mới nghe tin Cha lìa trần CAO (lên tây là cha Anselme Deligon), đang làm Bề-trên trường La-tin Saigon, đã qua đời lại Nhà-trường ấy bữa 6 Janvier 1933.

Thật là một đứng lo làm việc Chúa mà quên lưng mỏi gối đau, niên cao kỳ-trường. Tình lại cha Deligon còn không mấy ngày đã đặng 68 tuổi. Sanh tại Saint-Urbain-sur-Marne (tỉnh Haute-Marne, Pháp-quốc) ngày 21 Avril 1865, cha Deligon chịu chức thầy cả tại Langres ngày 6 Mars 1888 rồi bổ đi ngồi họ Saint-Dizier. Muốn tận tâm vì Chúa, dắc kẻ lục đặng, cha Deligon mới vào trường La-tin Paris năm 1889, ngồi dạy. Đặng lì lâu, các Giám-trường mới phái qua Saigon. Cha Deligon tới Saigon ngày 15 Novembre 1890. Xuống Cái-mong ở học tiếng Annam rành-rẽ rồi, năm 1892 mới lên làm Giáo-sư tại trường La-tin Saigon, năm 1894 đặng lên làm Cha sở họ Saigon, năm 1897. Cha sở họ Choquan, qua tới năm 1909, lên chức Phó Giám-mục Saigon, rồi năm 1913, lên chức Cha Bề-trên trường La-tin. Tháng Mai 1916 vì bịnh, Cha Deligon phải về Pháp-quốc. Tới tháng Mars 1919 mới trở qua ngồi họ Tân-định.

Tới năm 1924, 4 Octobre, Đức Cha Quinton qua đời, Cha Deligon lên quyền cho tới ngày 23 Mars 1926 là ngày cử Đức-Cha lên tức vị.

Bấy giờ cha Deligon mới xuống ngồi họ Cái-mong (Bentre).

Đến ngày 30 Octobre 1927, cha Deligon trở lại ngồi Bề-trên trường Lătin Saigon. Tới tháng Avril 1930, vì bịnh, cha Deligon mới xin từ chức Bề-trên, lãnh làm giáo-sư ngồi dạy cho bớt gánh nặng. Dạy như vậy cho tới tháng Octobre 1932, bịnh không thuyên, càng ngày càng trầm-trệ, cha Bề-trên Deligon mới qua đời.

Bữa 9 Janvier nầy, 8 giờ ban mai, cả lễ hát tại nhà-thờ Đ. C. B., rồi đưa cữu lên lăng Cha-cả mà an táng.

Bổn-báo rất thương tiếc cha Bề-trên Deligon, đã lâu năm, dày công-nghiệp, nguyện xin Chúa thưởng cha về nước Thiên-đàng hưởng phước đời đời.

L. T. T. V.

Hội Tương-tế « Tòng-thơ-văn »

Kính mời chư qui hội viên Tổng-Thơ-Văn (Société de Secours Mutuels des Plantons I, de Cpe. I. A. C.), ngày thứ năm 12 Janvier 1933 đúng 7 giờ tối, đến dự nhóm đại-hội thường niên tại nhà « Hội-quán chung của Annam » (Maison des Associations Annamites) ở Boulevard Galliéni số 98 (ngang gare Pétrus Ký, Chợ-quán).

CHƯƠNG TRÌNH NHÓM

1-) — Xem tờ trình về sổ sách và tài-chánh hội,

2-) — Bàn các việc vật trong hội,

3) — Cử Ban-Trị-Sự năm 1933.

Xin nhớ, — Hội sẽ trách phạt những hội viên nào vắng mặt bữa nhóm kỳ, trừ ra bận việc phải cho hội hay trước.

Hội-trưởng NGUYỄN-VĂN-HỌC.

Hỡi các đồng bào

Chúng ta nên tưởng tới con nhà nghèo

Đồng-bào độc-giả chắc ai nấy cũng đều có nghe nói đến viện Dục-anh của phụ-nữ Việt-Nam đã mở ra tại đường Huỳnh-quang-Tiên, số 58.

Từ khi mở cửa đến giờ, viện Dục-anh nầy đã nhận lãnh cả thảy được chừng 60 đứa trẻ nhỏ.

Nay nhơn dịp lễ Tết ta sắp đến, viện tính tổ-chức một ngày kêu là ngày vui cửa trẻ con nhà nghèo (La Journée des enfants pauvres sans-mites) tại viện để phát những đồ chơi cho những trẻ con nhà nghèo đã được viện nhận lãnh từ ngày 28 Novembre 1932, nghĩa là từ khi viện mới bắt đầu mở cửa đến giờ.

Bởi vậy, viện chúng tôi rất mong rằng qui-vị thương gia Tây Nam sẽ đoái thương số phận con trẻ nhà nghèo và sẵn lòng giúp vào cho ngày vui của trẻ con thêm có vẻ tốt đẹp (qui-cô).

Ngài nào huệ-cố mà cho đồ thì xin cứ gởi ngay đến số nhà 58 đường Huỳnh quang-Tiên, bổn viện sẽ có biên-lai nhận lãnh lẫn hồi.

Đến ngày phát đồ chơi cho trẻ em nhà nghèo, nếu qui ngài thong thả, xin quá bước đến bổn-viện để dự cuộc cho vui thì chúng tôi lại càng ấm hội thạnh tình nhiều lắm.

HỘI DỤC-ANH, cẩn-cáo.

N. B. — Về quần áo cho trẻ em mặc Tết thì bổn hội sẽ phát trước trong hôm ngày 9 Janvier rồi.

Một đồng bạc mua giấy số giúp học-sanh Việt-Nam du-học bên Pháp

— ooo —

Tương-lai nước nhà hay dở cốt ở trong thanh-niên và thiếu-niên hiện đương nẩu sử xôi kinh, mà nhứt là ở nơi các trò du-học bên Pháp, nên mỗi khi có chuyện gì lợi hại cho học-sanh thì người thức-giả bao giờ cũng lưu tâm chú ý. Nay có cuộc xổ số thâu huê lợi giúp Học-quán của học-sanh Việt-Nam ta tại kinh thành Paris, chắc đồng-bào ở nước nhà sẽ hoan nghênh đệ hiệt.

Đồng tiền khôn, đồng tiền dại, tưởng trong lúc kinh-tế khuẩn-bách như bây giờ ai ai cũng phải suy cùng nghĩ cạn trước khi trong tới xuất ra: đồng tiền cờ-bạc, rượu chè, hát xách, trai gái, xuất ra càng nhiều lần càng thêm hư thân mất nết; đồng tiền dùng làm việc nghĩa chẳng mất mát đi đâu, mỗi lần nhớ lại có xuất ra như vậy thì được vui vẻ trong lòng như người trồng cây mỗi buổi sớm mai ra vườn xem chừng cây đã trổ bông đơm trái hay chưa. Ấy vậy xuất ra một đồng bạc mua một tấm giấy số giúp học-sanh Việt-Nam du học bên Pháp, dầu số cũng mình không trúng đi nữa, cũng chẳng ăn bớt gì, cũng chẳng than tiếc, bỡi vì đồng bạc của mình người ta dùng mua một vài hòn gạch xây dựng nên « tương lai » nước nhà. Còn như Thần-tài nhà mình ưng hộ may trúng số độc-đắc hai muôn đồng thì được liền nghĩa hận lợi.

Số nầy bán khắp Đông-pháp, chỗ nào cũng có. Cả thảy cho trúng 137 số, tổng cọng 90.000$

Những số trúng

1 số trúng	20.000$	— 20.000$
2 số trúng	10.000	— 20.000
4 số trúng	5.000	— 20.000
10 số trúng	1.000	— 10.000
20 số trúng	500	— 10.000
100 số trúng	100	— 10.000
137 số trúng		90.000$

Nhứt định xổ bữa 23 Janvier 1933, Mau mau mua kẻo hết.

Trinh-thám của nước Pháp

Cô Mạc-túy-Nga

(Tiếp theo)

Cô Mạc-túy-Nga nói: Việc gì chớ việc đó tôi biết lắm. Tôi chẳng phải dại gì để đến như người dân-bà bị giết tại Bilbao đâu?! Trước khi ở nhà hàng tôi ra đi đây thì tôi có trao cho quan Lãnh-sự tôi một cái thơ rồi. Nếu mai nầy tôi không về thì quan Lãnh-sự của tôi sẽ biết ở đâu mà tìm tôi.

Người nọ nghiêm nét mặt lại ngó ngay cô Mạc-túy-Nga tưởng như con thú giành mồi mà không được, nên giận dữ nhưng lòng còn ham muốn. Tới chừng nghe nói việc cái thơ của cô Mạc-túy-Nga viết gởi cho quan Lãnh-sự Pháp thì ông ta thò tay trong túi móc ra đưa cho cô Mạc-túy-Nga mà nói: Tưởng là thơ gì chớ thơ của cô gởi cho quan Lãnh-sự Pháp hồi còn đây nè.

Cô Mạc-túy-Nga chụp nói: ủa sao tho của tôi gởi cho quan Lãnh-sự của tôi mà lại về tay ông. Thế thì thơ của tôi ông đoạt lấy; ông cứ việc xé ra mà coi chẳng cần đưa lại cho tôi làm gì.

Người nọ ban đầu còn dụ dự, thét xé bao ra thì thấy ở trong còn một cái bao nữa: Trong bao ấy đề như vầy: *Xin nhờ quan Lãnh-sự Pháp để chuyện cái thơ nầy cần kíp cho quan xếp đầu phòng thứ năm cơ tham-mưu quân Pháp.*

Người nọ mới thấy mấy hàng chữ thì có hơi ngơ ngẩn ngẩn ngơ, vì trong trí đã sanh nghi, nên chẳng chờ cô Mạc-túy-Nga biểu xé cái bao thứ nhì mà xem thì người nọ xé ra, rồi đọc lớn mà có hơi sợ sệt như vầy:

Quan Tư,

Cách hai tháng nay tôi mới gần được người làm dầu sở răn xe mần Á-mân tại nước Et-banh. Tôi có hẹn với người đến nói kỳ-ngộ nhưng tôi chưa biết rằng cái sanh mạng của tôi ra thế nào, thây bỏ đó hay là được thoát sanh mà về.

Nếu tôi biệt tin thì ông biết hướng nào mà đi kiếm tôi hay là thây tôi. Còn thoán như tôi thì thổ dâu đó được hoàn thành thì ngày mai tôi sẽ thông tin cho ông biết, cứ theo cách mọi lần.

À xin nhắc ông nhớ rằng tháng nầy tôi chưa lãnh tiền lương 5000 quan của tôi.

Ở đây ăn xài hao tốn lắm nhứt là một người dân-bà ở tại Saint Sébastien.

Ký tên: E.M.A. 125

Người nọ đọc tới đâu thì đổi sắc lần tới đó rồi ngước mặt lên ngó Mạc-túy-Nga mà nói dọng chầm rãi như vầy: Nói vậy có lâm trinh-thám cho nước Pháp phải chăng?

Cô Mạc-túy-Nga trả lời tự nhiên rằng: Phải! tôi lâm trinh-thám cho nước Pháp năm tháng nay.

Vậy theo cái tư-cách của người anh-hùng hào-kiệt thì việc gì đâu đó phân minh rồi, vậy bây giờ ông để cho tôi về, vì hôm nay ông đã biết tôi là ai rồi.

Cô Mạc-túy-Nga vừa nói lại vừa làm bộ bước xó cửa ra đi thì người nọ lật đật chạy đón đường, cản lại và nói rằng: Không thể nào tôi cho sống đây mà cô đi ra khỏi chỗ nầy cho được.

Cô Mạc-túy-Nga chụp móc trong cái bóp một cây gươm đoản mua ở Eibar ra rồi nói: thế thì tôi phải chết mới ra khỏi chỗ nầy phải không.

Trong lúc nầy, hai người dùng gian nhau chừng vài bước, một đòn nhau chình chình, mất ngó nhau chăm hầm, người thì cầm gươm tưởng như đợm đâm, kẻ lại hai tay thủ dưỡng như sẵn đỡ. Nếu ai có mục kích thì chắc rằng trong lòng sẽ hồi hộp vì rồi đây sẽ sanh ra một cuộc huyết chiến. Nào để người nọ nhìn mặt cô Mạc-túy-Nga một hồi, lòng người thì nào chẳng biết mà thấy tưởng như bị cái ma-lực nhan sắc của cô Mạc-túy-Nga mà dầu dầu xiêu xiêu. Nên kẻ đó.. mau như chớp nhoáng, thấy người nọ áp lại hết cây gươm của cô Mạc-túy-Nga rớt xuống, rồi ôm cô Mạc-túy-Nga vào mình lại đưa mũi hun mặt cô Mạc-túy-Nga, còn cô Mạc-túy-Nga thì vùng vẫy thế mà sức đàn-bà đầu gì lại mạnh hơn sức đàn-ông được.

PHI-LIÊM.

(*Mai tiếp*).

Vinhlong Tương-tế-Hội

ĐẠI HỘI

Xin nhắc cho qui hội-viên nhớ đến mà nhóm hội về dự việc rượu thường niên cho đông đủ, là ngày Chúa-nhựt 8 Janvier 1933, 8 giờ ban mai, tại nhà Hội-quán Annam, 98 Bd. Galliéni, gần ga xe điện Pétrus Ký Choquan.

BẢN TRỊ-SỰ V.L.T.T.

Cuộc bán bùa trừ bịnh ho lao 1932-1933

Từ bữa 20 Décembre 1932 đến 20 Février 1933

Mua một lá bùa trừ bịnh ho lao, ấy là chỉ có một đồng su mà cứu bịnh nhơn bịnh phục.

Ngỏ cùng sự Thiện-Chiêu

(Tiếp theo)

Quả thiệt, người như vậy thì giết lần nhau, ví thân bình nấy mà phải ăn thịt lẫn nhau, hạng người đó làm sao ra khỏi ba đường cho được. Người hãy dạy người thế-gian tu về các cõi Trời, sau thì dạy bỏ sự ăn thịt, đó mới thiệt là Phật? Trước kia Đức Thế-Tôn chỉ dạy đệ tử nhỉ là kiêng thịt chắc-chắn rõ-ràng. Bởi vậy cho nên, A-nan, nếu không bỏ ăn thịt mà tu theo thiền-định thì khác nào người kia bít hai lỗ tai kêu to lên cầu người không nghe. Những người như vậy muốn tu ra khỏi cõi trần, mà nghiệp nó càng thêm nặng đó. Các bực Tỳ-kheo giữ giới trong sạch cũng các vị Bồ-Tát đi đường bằng đường, chẳng dám đạp tới cỏ xanh thay, huống chi lấy tay mà nhổ. Làm sao mà dám nói rằng Phật có ăn thịt chúng-sanh).

Những phép Phật dạy ngăn cản vạn nghìa, cứ coi nhân-quyền tùy cơ mà nói, phương-tiện cùng suốt, không phép nào sai, mông-minh như bề mà rất lại một lời, là « giới-định-tuệ ». Trước phải giữ giới cho thiệt ăn cần, như vậy mới định tâm, sau rồi sanh ra tuệ, cũng như đạo nho nói biết đặc minh vào nơi chí thiện, rồi mới yên tịnh mà nghĩ được phép hay. Đại để linh tánh người ta mà bị mờ tối, phần nhiều tại ăn thịt uống rượu mà ra. Nhưng người đời nay cho học Phật là khó, mà cho sự ăn chay là khó nhứt. Vì cho là khó nên mới tìm kiếm những lời biện bác để che chỗ kém của mình. Than ôi! ăn thịt không yên mấy lương-tâm, không những chỉ vì bị luân-hồi mà thôi, dầu cho nói không có luân-hồi nữa, nhưng xem trong các giống động-vật, bao nhiêu có tánh linh, như con gà mẹ sẻ cánh che đậy gà con; con nhạn lúc bầy kêu rất thảm-thương mong tìm bạn cũ; con ong, con kiến có phép biệt đàng; con ngựa, con chó biết ơn nhớ chỗ; nhơn, trí, lễ, nghĩa khác gì người ru? Đem thịt mà ăn chẳng phải là không đạt cho hết cái lòng thương-xót của người ư?! Đối với vấn-đề ăn thịt Thầy Mạnh nói rằng: Quân-tử đối với giống cầm-thú, thích trông nó sống, không ưa trông nó chết, nghe thấy tiếng kêu không nỡ ăn thịt, nên kết-luận rằng: « Người quân-tử phải xa nơi bếp, là nhân thuật ». Câu nói nầy có ý-nghĩa sâu xa, chỉ thuật nghĩa là nói tạm thế thôi, khác hẳn với cái nghĩa chí-thiện đó. Thầy Châu-Tử thích-nghĩa là nói dự nuôi tâm lòng lấy đề mở rộng cái lâm nhân, cũng như Phật lấy phép tiệm-chỉ mà cho các bực nhỏ vào đường đạo, ăn ba món tịnh nhựt (mà sư lầm tưởng rằng Phật cho các thầy Tỳ-kheo dùng thịt đó), cũng vì các người đó chưa bỏ thịt ngay được, cho nên phải mỡ cho một con đường phương tiện như thế thôi. Ôi! Thầy Mạnh đã công-nhận cái cách xa nơi bếp, là phép tạm thời, thì chắc rằng ý Thầy tất cho « không ăn thịt » mới là hợp lẽ hẳn.

Đức Như-Lai thuyết pháp, đối với vấn-đề ăn thịt, chủ-trương về phần tích cực mà định bắn là một điều giới luật, khiến cho người ta phải cùng tầm lương-tri mà nên dứt bỏ, vì rằng kiêng được thịt thì để mình vào nơi chí-thiện mới được hoàn-toàn. Nay đem sống với lời của Thầy Mạnh thì giáo nghĩa của Phật lại càng bền chắc vững-vàng không thể nào lay được nữa. Xem đó đủ biết vấn-đề kiêng thịt của nhà Phật, có bên Nho-giáo chiếu vào lại còn tỏ rõ, không còn nghi ngờ gì nữa.

Bần-đạo vì các Đạo-hữu nên tìm sách nọ kinh kia để phân giải ba đàng bỏ lông sân-sẻ, chớ nên kích-bác lẫn nhau mà mất tình hòa-khí, rán hiệp cùng nhau mở mang đường đạo cho đoàn hậu-lấn nối theo.

Bần-đạo xin sư vui lòng đình-chánh chỗ Phật ăn thịt, để theo kinh Trường A-Hàm và bỏ hẳn ba chữ « giữ bần-quyền » nơi bìa sách P. G. V Đ. của sư, Bần-đạo rất mong lắm đó.

Còn như sự tin theo sách Phật của người Âu-Mỹ dịch, cho là đúng, thì xin xem cuốn « Phật-Giáo-Nghiệm-Cứu-Pháp » của Lữ-trung-Biên thuật lại thì rõ lời của Cư-sĩ Mật-Tri.

« Đoạn ấy như vầy: Ông Abel-Rémusat người nước Pháp sanh tại thành Paris hồi năm 1788, rất thông thạo chữ nghĩa nước Tàu. Ngài lấy kinh « Pháp-Hiển-chi-Phật-quốc-ký » mà dịch, rồi đem in năm 1836 tại nước Cáu-tác-la-quốc. Trong bài sách đó có một đoạn văn như vầy: « Khắc ngưu đầu chiên-đàn tác Phật tượng ». Nghĩa là lấy cây chiên-đàn trên núi Ngưu-Đầu mà chạm hình tượng Phật). Ngài lại dịch lầm rằng: « Khắc Ngưu-đầu nhi thử chiên-đàn tác Phật tượng » (Nghĩa là lấy cây chiên-đàn mà chạm đầu trâu làm tượng Phật). Sau có ông James Fergusson người nước Hồng-Mao bác-học cổ-tích vận theo nguyên văn của ông A. Rémusat mà phê luận rằng: Đạo Phật sáng bởi Đầu-trâu thuộc về hạng Tôn-giáo ế bẻ, bởi đó ông A. Rémusat dịch sai nên mới có câu khinh-bỉ như vậy. Nay Sư cũng lấy theo sách của người Âu mà dịch không suy nghĩ sao cả. cứ đâu lên sách của mình, nói Phật có ăn thịt heo rừng quay. Nếu không có Cư-sĩ Mật-Huệ đứng ra công-kích thì ngày sau sẽ có một vị Fergusson thứ nhì cũng vin theo sách của sư mà phê luận rằng: Đạo Phật là một đạo lạo, dạy người chỉ « ăn » mà chính Phật-Tổ còn ăn thịt heo rừng quay.

(Còn nữa).

Long-biên PHỒ GIÁC Đạo-nhơn.

Hội Nam-kỳ Cứu-tế Nạn-dân

Cuộc quyên tiền cứu giúp Nạn-dân bị bão ở Trung-kỳ

Phương danh các nhà từ-thiện ở tỉnh Bentre hiệp quyên được mốt tiền năm trăm năm-mươi-ba đồng hai cắt một su ($553$21) do nơi cái mandats de Trésorerie của quan chánh Chủ-tỉnh chuyển giao cho ông Hội-trưởng hội « Nam-kỳ Cứu-tế Nạn-dân » để chẩn-tế đồng-bào bị bão ở Trung-kỳ.

(Tiếp theo)

S. Moutiagou, 2 cắt : Nguyễn-hữu-Nghĩa, 2 cắt ; Trần-công-Sư, 2 cắt : Võ-quan-Xâu, 2 cắt ; Trần-văn-Trinh, 1 cắt ; M. Ba Nỏ, 1 cắt ; Thành-Hiệp, 2 cắt ; Sum-Phát, 2 cắt ; Hiệp-hòa-Đường, 2 cắt ; Hứa-kim-Ký, 2 cắt ; Trung-Hưng, 3 cắt ; Bảy-Hon, 3 cắt ; Vĩnh-Dương, 3 cắt ; Tiền bằng-Lại, 5 cắt ; Vạng-thuận-Long, 3 cắt ; Huê-Tân, 2 cắt : Ng.-Hưng, 2 cắt : Võ-văn-Thái, 3 cắt ; Congrégation d'Hakas, 1 đồng ; Huệ-Nhiên, 2 cắt ; Hải-nam-Lợi, 2 cắt ; Tân-Hòa, 2 cắt ; Sanh-Hoa, 3 cắt ; Quản-Lợi-Xương, 2 cắt ; Nhựt-Tân, 2 cắt ; Quản-vạng Xương, 1 cắt ; M. Bát, 2 cắt ; Viên-Lại, 5 cắt ; Từ-Lương, 3 cắt ; Mỹ-Dung, 2 cắt ; Quản - Hưng, 2 cắt ; Ng.-ngọc-Hồ, 2 cắt ; M. Ba Hồ, 2 cắt ; M N S.P., Banquier 1 cắt ; Vĩnh - Thạnh, 3 cắt ; R.M.O. Karouppaya, 1 đồng ; O. Kavamgan, 5 cắt ; Trương - Thành 5 cắt : Bạn-Hòa, dortoir 3 cắt : Bảy-Lông, 1 cắt : Hoàn-đức-Luân, 2 cắt ; Trương-Biện, 1 cắt ; Thạnh-Xương, 2 cắt ; Thuận hưng-Long, 1 cắt : Tăng Sanh, 1 cắt ; Nguyen-v.-Vang, 2 cắt ; Huỳnh-tấn-Khải, 1 cắt ; Thi đồng-Ký, 5 su ; Hải-Ký, 1 cắt ; Lê-o.-Thing, 1 cắt ; Chú-Xiếu mập, 2 cắt ; M. Đèn, 1 cắt ; Coupapitter m. d'off. sous la balle, 1 cắt ; Huỳnh-Phùng, 1 cắt.

Trần-thị-Sành, Ng.-tang-Bình, Dương-văn-Đèn, Lê-tấn-Thối, Trịnh-văn-Mai, Nguyễn-công-Hạc, 3 đồng 5 cắt.

Kiết-thái-Hòa, 1 đồng ; La-Sanh, 5 cắt ; Văn-Vân, 2 cắt ; Lương-Cần, 2 cắt ; Dương-h.-Nhơn, 1 cắt ; Trương thị-Kiếc, 1 cắt ; Lý-Xôi, 1 cắt ; Quan-Thành, 5 cắt ; Tập-Hòa, 1 cắt ; Dã-Phát, 2 cắt ; La-Nhiều, 1 cắt ; Nam-thành-Hòa, 2 cắt ; Vĩnh-Phát, 1 cắt ; Tân-thành-Lợi, 1 cắt ; Ly-thị-Nhan, 1 cắt ; La-Hoè, 2 cắt ; Liêu-Thua, 1 cắt ; Châu-hi Ngủ, 1 cắt ; Vương-hồng-Thanh, 1 cắt ; Diệp-Cang, 1 cắt ; Cang-An, 1 cắt ; Ng.-tấn-Hưng, 1 cắt.

MM. Phan van-Chi, Bentre ville 2 đồng ; Lương-khac-Nhac, 1 đồng ; Lê-văn-Truyện, 1 đồng ; H3 quang-Qui, 1 đồng ; Thuong-cong-Thuan. 2 đồng ; Pham-ngoc-Chiêu, 2 đồng ; Ng.-van-Lưu, 1 đồng ; Huynh v.-Linh, 1 đồng ; Ho van-Tân, 1 đồng ; Ng.-van-Nyoan, 1 đồng ; Duong-q.-Sáng, 1 đồng ; Trần - hug - Toản, 1 đồng ; Ng.-văn-Chính, 1 đồng ; Doãn - văn - Thân, 1 đồng ; Huynh-van-Tam, 1 đồng.

Mai tiếp.

Vì lúa rẻ nên dùng đỏ **TỐT MÀ RẺ:**

Savon Ng.-Hữu 8 NGÔI-SAO — TỐT MÀ RẺ. *Bán lẻ khắp nơi có 0$25, một kilo.*

Savonnerie et Huilerie NG.-HỮU à Cầunhiếm.—(Cantho).

CANTHO

Cuộc đãi quí vị giáo viên hưu-trí

Về cuộc đãi MM. Huyện Hậu, Hồ-văn-Ngành (Ô môn) và Phạm-văn-Giàu (Cái-vồn) được lịnh hồi hưu dưỡng lão đó, trước kia định chiều 24 Décembre; song vì quan Đốc-học M. Toutain, bận việc nhà, không thể chủ tọa được, nên bàn tri-sự (comité) xin dinh lại chiều thứ sáu 30 Décembre 1932 mới đãi. Quang cảng nơi phòng hội (salle de reunion) tại trường tỉnh buổi chiều ấy xem ra xinh đẹp và vui vẻ quá. Nào có tam sắc, nào đèn điển, nào đèn giấy, nào chẫn, nào bông, v. v... chưng dọn một cách cực kỳ khuếch, lấy cũng nhờ công cáng của M. Thái-công-Ngữ nhiều lắm vậy. Đúng 6 giờ chiều, quí ông, quí thầy, quí cô lần lần tựu đến, ước chừng 80 vị. Tiệc đãi đồ ăn Khách-trú, phần lớn với nhiều món ăn Annam do tay Mme Ngữ và Mme Mai sắp đặt.

Khi đến tuần rượu sâm-banh, quan Đốc-học M. Toutain dứng dậy thay mặt viên chức trong ty giáo huấn Cantho kể công nghiệp của mỗi vị hưu-trí trên đây và để lời tặng khen qui vị nhận sự được vuông tròn, trên 30 năm trường, hết lòng diu giắc trẻ em, đoàn hậu tấn đó. Ngài nói: hôm nay chúng ta tựu hội nhau đây, ấy là một dịp rất tốt để tỏ lòng liên lạc cùng nhau, nên chi ngài xin lỗi mà tỷ ngài như dân anh cả trong ty giáo-huấn, chớ không phải lấy phận sự một vị Giám-đốc mà nói chuyện đâu. Ngài nói một hai khi, trong lúc đi xét trường, vì phận sự, nên ngài có nghiêm-khắc với các vị giáo-viên; nghĩ nói đó là bổ ngoài vậy thôi, chớ bề trong... ngài xem các vị giáo-viên như tình thân quyến vậy. Nếu ai có chuyện chi cần đến ngài, thì ngài sẵn lòng tiếp nước một cách niềm nở lắm. Đoạn ngài mới kể công nghiệp của ông giáo HỒ-VĂN-NGÀNH từ ngày thi ra trường Giadinh là năm 19.0, kể được lịnh bổ đi dạy trường Ô-môn đến nay đã 33 năm trường; biết bao nhiêu công trình cực nhọc. Ngày nay phần nhiều học-sanh của ông nơi quản Ô-môn đã nên danh phận rất đông, lấy cũng nhờ công ơn của ông bết lòng dạy dỗ đó.

Về phần quan Huyện Nguyễn-văn-Hậu, ngài ra làm việc kể từ năm 1903. Đã dạy được it năm kể được tỉnh vinh diện rạng mày rỡ cùng như ai; thay đổi biết mấy quan Đốc-học rồi, vị nào cũng đều yêu mến ngài và khen ngợi ngài lắm, vì ngài tánh tình rất tử tế, lại siêng năng lo lắn phận sự luôn luôn. Nên chi năm rồi, quan Thống-đốc Nam-kỳ xét công lao của ngài, mà ban thưởng tước hàm Tri-huyện cho ngài; làm cho ngài càng thêm vinh diện nở mày nở mặt.

Còn M Poạm-văn-Giàu, sự hậu lai không được mấy rõ ràng như hai vị trên đây, chớ như tánh tình tử tế, vui vẻ siêng năng; nên công chúng cảm mến lắm. Cả ba vị hưu trí đều được nhà-nước ban thưởng hoặc khuê bài danh-dự, hoặc lợi tặng khen văn văn...

Quan Đốc-học M. Toutain, xin thay mặt hết thảy đồng nghiệp hữu trong tỉnh mà cảm chúc cho 3 ngài từ đây được hưởng chữ thanh-nhàn trong lúc tuổi cao đầu bạc. (Về tay!) Kế đó, ông Ngành, quan Huyện Hậu và ông Giàu mỗi vị đều có đề lời cảm tạ trước quan Đốc học M. Toutain, sau các đồng nghiệp hữu sẵn lòng tưởng đến 3 ngài, bày ra tiệc long trọng nầy, làm cho 3 ngài rất cảm động và không hề khi nào quên ơn được. Quan Huyện Hậu đi bắt tay từ vị gọi rằng cám ơn và giã từ, trước khi ngài bước ra khỏi ty giáo-huấn. Đàng nầy nhạc Tây (Fanfare de Cantho) trỗi nhiều bản rất hay. Tóm tắt cuộc nầy mà được rỡ ràng long trọng đầy là cũng nhờ ơn quan Giám-đốc M. Nguyễn-hữu-Hộ, quan Phó-đốc học M. Đỗ-văn-Quản và 2 vị giáo-sư (M. Lương-văn-Thái và M. Thái-công-Ngữ) hết lòng lo lắn sắp đặt. Nhứt là vị Thái-công-Ngữ thọc nhân lo lắn hơn hết. Ai có đi dự tiệc hữu ấy cũng đều khen ngợi M. Ngữ lắm.

Chúng tôi cũng xin đề lời cảm tạ anh em trong hội nhạc Tây (Fanfare de Cantho) vì nghĩa mà đi giúp giùm, không tính sở phí chi hết. Sau rốt, xin cảm tạ mấy anh em coolies trong trường tỉnh, dẫn long phụ-lực giùm; làm cho bữa tiệc càng được rỡ ràng long trọng đó.

Một vị có dự tiệc.

L. P. H.

Avis d'Appel d'Offres

pour l'affermage de la récolte des fruits mûrs des tamariniers et manguiers des rues de la Région de Saigon-Cholon du 1er Janvier au 31 Décembre 1933.

Des offres faites sur papier timbré et mises sous pli cacheté seront reçues le Vendredi 13 Janvier 1933 à 10 heures aux Services Administratifs de la Région, pour l'affermage de la récolte des fruits mûrs des tamariniers et manguiers des rues de la Région du 1er Janvier au 31 Décembre 1933.

Le Cahier des Charges est déposé au Services Financiers de la Région, ou le public peut en prendre connaissance.

Saigon, le 3 Janvier 1933.

Le Résident Supérieur en Indochine, Administrateur de la Région de Saigon-Cholon.

Signé : EUTROPE.

Đất bán

Ai muốn cất nhà-mát ở Cap thì nên mua miếng đất cách mé bể chỉ 100 thước, cách chợ chừng 100 thước, vuông vức lối 4500 thước vuông, bán 0$40 một thước.

Nên do nơi M. QUÍ
29 Rue Lareynière.

Khăn đen Suối-đờn

HẠ GIÁ

Tôi còn đương làm những kiểu khăn đặt riêng tùy theo ý mỗi ông; xin viết thư nói rõ mấy lớp và lấy ni tôi sẽ làm y theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, sở phí tôi chịu. Qui ông ở gần đây xin mời đến nhà trước xem mẫu đơn sau đề bề lựa khăn cho vừa ý.

Saigon Nguyễn-đức-Nhuận cé trẻ lớn, có âu Meilleur prix tại gare Dakao có bán khăn nầy, Văn-phú - Triết Phước - hiệp Long-thành cũng có.

Bửng hạng nhứt..... 2$50
Nhứt gò hoặc cần nhung 2 20
Thứ thường ngoài chợ.. 1,10

Nguyễn-văn-Búp
kế nghiệp Suối đờn

par Lai-thieu (gare) *Binh-nham*

Ai phó

Tôi lấy làm đau đớn mà cho thân-bằng qui-hữu hay tin chồng tôi là Nguyễn-thị-Lắm đã lâm chung trong đêm 6 Janvier 1933 Định 6 giờ ban mai ngày 8 tây an táng.

Vì đơn chiếc không tiện gởi thiệp tang cho mỗi người, xin miễn chấp.

LÊ HỮU-TUẤN
Thông phán sở Tạo-tác
12, đường Chemin des Dames Saigon.

Bào Lực-Tỉnh-Tân-Văn lấy làm đau xót mà tiếp được tin ái-phó nầy, vậy vì tình quen biết với ông Phán Tuấn lâu nay, bổn-báo xin kính lời phân ưu cùng ông Phán và quí-quyến, và cầu nguyện cho hương hồn bà Phán được tiêu-diêu cõi thọ.

L. T. T. V.

Công hiệu thần tốc của thuốc **PILULES PINK** ngấm sâu vào tới các cơ-thể trong mình. Thứ nhiệm được cả các khoẻ, thấy đói, tiêu hoá dễ, các cơ thể khoẻ hẳn mỗi một. Công hiệu thần tốc ấy do bởi thuốc **PILULES PINK** thêm cho các cơ thể chất cần nhất cho sự vận chuyển của các cơ thể ấy : máu có nhiều vong máu đỏ, máu để đủ nuôi các cơ-thể. Bởi vậy công hiệu to nhất của **PILULES PINK** là làm cho sinh ra nhiều máu và lại cũng khuếch cho các gân-tuỷ được dồi-dào những máu tốt ấy, và làm cho các cơ quan chạy đều.

Thuốc **PILULES PINK** là một thứ thuốc tốt nhất để chữa những bệnh thiếu máu, phiền muộn, bệnh nhức mết, bệnh tay thì lòn xỏ, bệnh trở về già, bệnh đau đi đái, nhức đầu, mỏi gân, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc **PILULES PINK** bán tại khắp các hàng bào chế tây.

Quảng-cáo
Đủ kiểu
Đủ nơi

Standard-Publicité
97 Lagrandière.— SAIGON
Chủ nhiệm: TRỊNH-HƯNG-NGÂU

RA KIỂU TRƯỚC

Sơn nhà theo kim-thời
Mô-mả, Vách và Cửa

giá rẻ

Làm ở LỤC-TỈNH, CAO-MÊN và TRUNG-KỲ

Nhắc giùm

Trong đồng bạn ai có muốn mua chút it hột xoàn trước Tết, mau đến tiệm ông Hội - đồng François SỰ ở 68 đường Bonnard — Saigon, vì bán 40 hơn nữa giá vốn, nay không còn bao nhiêu nữa dẹp tiệm mau kẻo hết sau tiếc.

Trung-Nhựt xung-đột

Nhựt được Tàu thua là bởi tại sao ? Thua là tại quân Tàu nhiều giỏi thuốc phiện, tông người không được mạnh khỏe nên không địch nổi quân Nhựt. Nay Chánh-phủ Tàu có nhờ bản-hiệu chế cho 1 thứ thuốc cai nha-phiến thật hay để quân lính dùng cho khỏi ghiền, nên bổn-hiệu gia công nghiên-cứu những sách Đông-Tây tự-học rồi bình lập phương chế ra một thứ thuốc cai nha-phiến, đặt tên là « VĂN-MINH GIỚI-YÊN HOÀN », uống vào rất mau khỏe ngay, không sanh bịnh, uống độ 2 tuần-nhựt thời tuần lễ là hết bịnh ghiền, nếu không bổ được thời trả lại tiền, khi mua phải nói rõ ấn nhiều hay ít, có tật bịnh chi không, người khỏe hay yếu, để tôi chế thuốc cho hợp với bịnh, gởi đủ bổ xong, còn ngài nào trông người không có bịnh chi, duy có bịnh ghiền thời mua thuốc đã chế sẵn ở bổn hiệu hoặc ở các nơi đại lý của bổn-hiệu cũng vậy. Thuốc « VĂN-MINH GIỚI-YÊN HOÀN » hàng nhứt 5 $ 00, hạng nhì 3 $ 00, hạng ba 2 $ 00, hạng tư 1 $ 00 một chai, ngài nào muốn cho người thân sực khỏe trong khi bổ hút, nên dùng thêm thuốc bổ 2 $ 80 một bộ. Trong hiệu có thầy xem mạch, chữa đủ các bịnh người lớn trẻ-con, khi các ngài cần thuốc gì xin gởi thơ về kẻ bịnh để phong-bì cho chắc-chắn.

M. TRẦN-ĐẮC-SỬ
Hanoi -:- 38, phố Nhà-hỏa -:- Hanoi.

Hãy xem cuốn Lịch sử nhà Phật

Của M. Doãn-trung-Còn soạn lớn rất trọn tích đạo Phật từ xưa tới nay và ở các nước.

Hỏi các nhà sách và đại-lý ở các tỉnh.

Mới xuất bản :

L'Emploi des modes et des temps des verbes en français

par NGUYỄN-NGỌC-ÂN

(1er vol. — Tous les temps de l'indicatif et du conditionnel)

Sách được 180 trương lớn, viết rất kỹ-lưỡng, để bỏ vào bết 10 năm công phu để giúp các bạn có chi trong sự học vấn Pháp cần được dùng đến.

Sách viết toàn bằng chữ tây, tờ lớp nhứt sắp lên đóng đàng. ĐỦ HƠN CÁC SÁCH KHÁC.

Có bổ bán lại nhà in
UNION
và nhà in
NGUYỄN-KHẮC
100 Rue La Grandière Saigon

Giá mỗi cuốn 1$20

VỀ VIỆC TÀI CHÍNH

GIÁ BẠC

Ngày 1 Janvier 1933.

	1$	1
Nhà-nước.....	1$F.00	1$F.00
Ngân-hàng Đông-pháp....	9 92	9 92
Banque Franco-Chinoise..	9 92	9 92
Pinang. Fse. et C.....	9 92	9 92
Hong-kong Shanghai.....	9 92	9 92
Chartered-Bank.....	9 92	9 92
Sté Annamite de Crédit...	9 92	9 91

MỄ CỐC

Giá cho đến nhà-máy Cholon, bao lãy lanh giá lúa 68 kilos

Paddy pour riz de choix....	1$79 à 1$84	
Paddy pour riz numéro 1....	1.69 à 1.74	
— n. 2.40°/. Japon.	1.59 à 1.64	
— n° 2,50.50 °/. Java.	1.48 à 1.53	
Paddy alimentaire.....	1.42 à 1 45	

MUỐN BÁN

Đã trăm đồng một cặt xe trong hai cái muốn bán : 1° Limousine Berliet, đạp chay, mới và bình mới, it hao essence. 2° hay là cặt xe Camionnette chở được 18 hành khách, hiệu Citroën.

Do lại 302 đường Paul Blanchy — SAIGON

1933
Gia-Đình Cẩm-Nang
(Almanach des Familles)

Kêu là « Gia-Đình Cẩm-Nang » vì trong đó có đủ những điều mà hằng ngày mỗi gia-đình phải cần dùng tới.

Nói muốn biết cách tàu chạy, giờ xe-lửa chạy ? Cứ dở « Gia-Đình Cẩm-Nang » ra.

Ngài muốn biết giá gởi thơ đi tàu bay ? Cứ dở « Gia-Đình Cẩm-Nang » ra.

Ngài muốn biết con đường từ đâu tới đâu là bao xa ? Cứ dở « Gia-Đình Cẩm-Nang » ra, vân vân.

Nhà nào cũng nên mua « Gia-Đình Cẩm Nang » cho trẻ em xem chơi, được biết nhiều chuyện vui và có ích.

« Gia-Đình Cẩm-Nang » là một quyển sách thật đáy mà trong đó 365 trương có ghi đủ ngày Tây và ngày Annam. Ngoài nhiều công chuyện cần dặt trong đó biên những ngày tháng nào, Cả mỗi ngày là mỗi dở ra một từ để xem lại chuyện mình phải làm cho khỏi thất hứa.

Nói tóm lại, « Gia-Đình Cẩm-Nang » là một quyển bách khoa tiền tàng thơ, làm gối nhiều bài thuốc để chánh-trị nội-chương, khoa-học, Y-học, vệ-sinh, địa dư, văn văn, giống như Almanach Hachette và Vermot.

Vì muốn phổ thông quyển « Gia-Đình Cẩm-Nang » nên chẳng tôi nhứt định xuất bản thật nhiều, bán thật rẻ hoặc cho không mấy người quen.

Mỗi quyển giá 0$80. Ở xa mua phải gởi thêm 0$20 tiền cước.

« Gia-Đình Cẩm-Nang » bắt đầu 24 Décembre phát hành.

Thơ từ bẩm gởi cho ông Nguyễn-văn-Bá Công Luận báo Saigon, hoặc số 55 đường Miche.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Dai-Dược-Phong

Mông thưởng Đại-Nam Ngự-đẳng Long bội-tinh

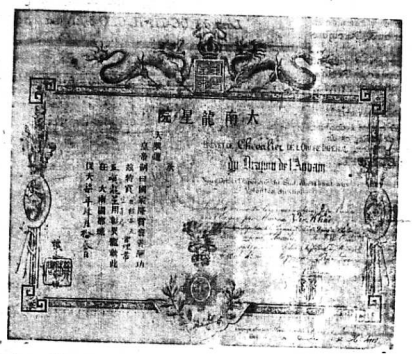

Bổn-dược-phòng từ ngày lập ra tại Cholon, đường Quảng Đông, mới mới 58 năm lại dời về số 47 cũng ở đường Quảng-Đông, từ ấy nhân nay đã hai mươi mấy năm trời, lại cũng nhờ có ông nội của Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Y-học-sĩ Victor-Sanh đã hết lòng nghiên cứu mà chế luyện ra các thứ thuốc rất nên tinh khiết, rất thích hạp thời nghi; người lại dùng những thượng phẩm dược liệu trong hai mươi mốt tỉnh ở bên Trung-quốc mà chế ra các thứ thuốc, cao, đơn, hườn, tán, đem qua Nam-Việt, để cho hải nội chư quân-tử chọn lựa mua lấy mà dùng.

Người lại còn gia công gắng sức hiệp tri với các đấng Danh-y mà nghiên cứu các thánh dược, rồi nhơn theo phong thổ bổn Nam nầy, bốn mùa tám tiết, hàng thử thể nào tùy nghi mà chế luyện ra cho hạp theo phong thổ xứ nầy; bởi nhờ có dày công như vậy, cho nên những thuốc của Bổn dược-phòng mà bán ra, thì thứ nào cũng hay, bá phát bá trúng, lủ thì lủ nghiệm, công chúng rất hoan nghênh.

Bởi Bổn-dược-phòng Chủ-nhân đã dày công khó nhọc với nhân-quần xã-hội bên cõi Á-đông nầy, chế ra được nhiều thứ thuốc hay, để mà cứu thế tế nhân như vậy, cho nên trong Khải-Định thất niên, là lúc Tiên-đế Nam-triều giá lâm Saigon, Ngài đã ân tứ cha ông Lương-y Victor-Sanh của Bổn-dược-phòng như điển **Kim-Tiền**.

Qua năm 1923, Bổn-dược-phòng lại được Kim biên Thượng-thơ ân thưởng một cái **médaillon Monl-Saraphon**; đến năm 1929, lại được Kim biên Quốc-vương thưởng thêm một cái **médaille bằng vàng** nữa.

Mới đây Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Vi-Khai, tự Thiếu-Bá, ô công báo chế và chọn lựa các thứ thuốc hay và tinh khiết kỹ lưỡng, gởi qua đấu xảo, quốc tế tại thành Paris, đã được Chánh-phủ ban khen và đãi cử với Nam-triều, cho nên Đức Kim-Thượng lại ân thưởng cho ông Vi Khai một tấm Đại-Nam Ngự đẳng Long-bội-tinh mà Bổn-dược-phòng đã in cái bằng cấp trên đây cho liệt vị thân chủ lãm thức.

Ấy là một điều rất vẻ vang rất vinh hạnh cho Bổn-dược-phòng, nên Bổn-dược-phòng đồng nhân chúng tôi phải tạm kính đôi lời ngỏ cùng liệt vị thân chủ yêu quí cũ Bổn dược-phòng hay, hãy cố chia vui với chúng tôi và mãng gìm cho Bổn-dược-phòng Chủ nhân là Vi thiếu-Bá Tiên sanh ngày thêm rạng vẻ.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI DƯỢC PHÒNG.
Đồng-nhân cẩn kh i

Muốn nói tiếng Pháp cho được đúng....

Học tiếng Pháp, chỗ khó thì ít, mà lại muốn nói tiếng Pháp cho được đúng không phải là sự dễ. Nhưng vậy mà nếu ta biết tìm cách học, tưởng cũng không khó gì lắm.

Ta hãy nên mua một cuốn sách « NE DITES PAS : « DITES : » của ông Reybrubet, Directeur des Ecoles primaires de Saïgon, soạn ra, rồi coi theo đó mà tự học lấy một mình, tất sẽ nói được đúng không sai.

Sách ấy chỉ bảo một cách hết sức là rành-rẽ lắm. Không phải là chỉ đem cái cách nói thế nầy cho đúng để cho ta xem mà thôi, cũng đem cả cái cách nói thế nào là gọi không đúng để cho ta so sánh để ta biết luật-mẹo của tiếng Pháp. Vậy ta nên mua để là « NE DITES PAS = DITES : » (Không nên nói : = Nên nói :)

Tỉ như không nên nói : « Si je serais riche, j'habiterais une belle maison », mà nên nói như vầy : « Si j'étais riche, j'habiterais une belle maison ».

Ấy là rất sơ một đôi câu ra để cho biết cách chỉ bảo hết sức rành rẽ như thế cho thật ra thì lọn trong một cuốn sách đó, không có câu nào là không đáng cho ta phải coi phải học để dùng trong khi chuyện vãn.

Ai là người có bổn phận chữ Pháp, muốn nói cho được đúng, hãy nên mua cuốn sách nầy mà để dành. Có ích lắm mà dễ học lắm.

Có để bán tại nhà in Union Nguyễn-văn-Của, 57, rue Lucien Mossard, Saigon.

Giá mỗi cuốn: 0$30

Một lễ thuốc PILULES PINK thêm cho các cô-chỉ yếu-mệt biết bao là máu tốt, rất nhiều, rất bổ, rất hay làm cho sức mạnh nồng và tinh-thần nhen thêm lên.

Thuốc PILULES PINK là một thứ thuốc thần hiệu để chữa **khỏi bệnh thiếu máu, bệnh phiền-muộn, bệnh nhọc-mệt, bệnh tới thì kém-sút và bệnh trở về già.**

Bệnh đau dạ-dày, bệnh nhức đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây

Quí vị hãy để ý !!!
Coi sự chắc chắn và bền bỉ giấy vấn thuốc
CIGARETTES NATIONALES
Nhờ vậy mà Quí vị không hề gặp điếu thuốc nào bị hư hề hay là nhăn nhiều
Quí vị xét kỹ !!!
Coi những giấy bao thuốc
CIGARETTES NATIONALES
Không hề khi nào làm cho thuốc bị ỷ
Nhờ vậy nên Quí vị không hút nhằm thuốc mốc
Quí vị nên !!!
Hưởi mùi thơm thơ của thuốc
CIGARETTES NATIONALES
Tưởng khi không có mùi thuốc nào mà làm cho
Quí vị vui lòng hơn nữa, vậy
Hãy hút thuốc !!!
CIGARETTES NATIONALES
Là một thứ thuốc rất tốt, đã ngon, thơm tho ma lại không khó cả.

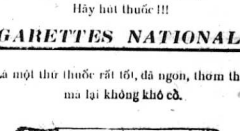

Ai muốn ?...

Có một người đơn bà có con học tại trường Bổn-quốc; hiện giờ bà có lãnh năm ba vị học-sanh cũng học tại trường Bổn-quốc về ăn-ở tại nhà bà. Bà hết lòng chăm-nom lo lắng việc ở-ăn rất tử tế lắm.

Vậy những nhà nào ở xa, có con lưu học tại trường Bổn-quốc đây, muốn cho được có nơi ở-ăn tử-tế, khỏi lo ngại điều chi, thì nên tìm đến nhà bà mà gởi gấm. Ba sẵn lòng chiếu-cố.

Nhà bà ở tại đường Pierre Flandin số 27 — Saigon

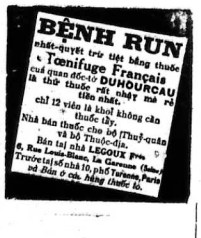

Qui vị !

Muốn mướn vẽ hình thiệt tốt đặng làm lời rao cho có hiệu-quả :

Muốn vẽ hình đặng in trong sách, hình vẽ theo yêu-thị lời rao buôn bán...

Các thứ tranh bọc mi-thuật thiệt khéo vẽ bằng phấn hoặc bằng dầu, vân vân...

Xin mời đến thương nghị tại

Imprimerie de l'Union
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57 rue L. Mossard SAIGON

NÀY THUỐC CHỨ DANH
CHỮA BỆNH
ĐAU-LƯNG
THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bệnh đau lưng do thận sanh ra. Lại cũng là thuốc thần diệu nhất để chữa bệnh thấp bệnh đau-xương, bệnh lưng bệnh nhức xương bệnh sưng mắt cá, bệnh cảm, bệnh cước, bệnh đau, bệnh vàng, bệnh nếu có ai bịnh ấy nên dùng ngay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai đang dùng THUỐC VIÊN FOSTER mà không muốn bệnh về khỏi hẳn, mà mình lại thấy khỏe khoắn, nhẹ nhàng để làm việc các bà khỏi sự bồng bột, mạnh dạn không điều hay ngày ngất, mỗi năm nên sơi vài lần THUỐC VIÊN FOSTER
Mỗi Hộp 8fr 50 **PILULES FOSTER** Mỗi Hộp 14fr 85
CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG
Bán tại các hàng bào chế tây và gởi mua tại nhà
E. B NAC, Pharm. số 26 Pod Ferdinand, PARIS

Bình sang độc và đường tiểu-tiện của đờn-ông

Là một quyển sách rất có ích để cứu bịnh cứu khổ cho phần đông các bạn thiếu-niên.

Ông Lương-y Trương văn-Quế rất dày công soạn ra một cách kỹ-lưỡng tinh-tường.

Giá mỗi quyển 0$90. — Ở xa gởi luôn 1$00.

Có để bán tại NHÀ IN UNION NGUYỄN-VĂN-CỦA, 57 rue Lucien Mossard Saigon.

MUA XEM BÁO
Sport - Indochine

Báo **Sports - Indochine** mỗi tuần xuất bản ngày thứ sáu.

Có lời bàn rất kỹ trong mỗi độ đua Vi có M. Oudot, chủ-trương tờ báo nầy là nhà rất thạo trong cuộc đua ngựa.

Ngoài chuyện đua ngựa, tuần báo nầy cũng có nói chuyện đá banh, đánh lơn-nít, đấu võ, lội đua và đua xe máy.

Bán lẻ mỗi số..... 0$20
Sáu tháng: từ 11 Nov. 1932 tới 11 Mai 1933.. 5, 00
Một năm: từ 11 Nov. 1932 tới 11 Nov. 1933. 9, 50

Vừa khéo vừa kỹ

Đã lâu, chúng tôi vẫn chuyên về đường thiệp-nghệ ấp, lãnh làm các thứ danh miếu, ấy là biển-trương, Bát-luận muốn làm bằng cây cối, chúng tôi cũng sẵn có. Làm bon-thanh rồi đem tới dựng. Lại cũng có đồ gỗ bàn tủ nhiều kiểu khéo đẹp và kỹ-lưỡng, ai dùng cũng được vừa ý và khen ngợi. Nhứt là đóng toàn bằng cây danh-mộc.

Vậy mong đồng-bào xa gần đến mời ông chiếu-cố, chung tôi lấy làm hân-hạnh và cảm-tạ lắm.

Nay kính cáo
Nguyễn-văn-Vinh dit Dưỡng
tại gare xe-lửa Lai-thieu.

BANQUE DE L'INDOCHINE

PRIVILEGIÉE FONDÉE EN 1875

Capital versé: 120.000.000 Francs
Réserves au 31.12.20 116.968.484 Frs.

SIÈGE SOCIAL
96, Bd Haussmann PARIS

Adresse Télégraphique INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDO-CHINE	AUTRES SIÈGES
CANTON	SAIGON	BANGKOK
PORT-BAYARD	BATTAMBANG	
HANKÉOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
MONGTZÉ	HANOI	NOUMÉA
—PÉKIN—	THANH-HOA	
SHANGHAI	—HUÉ—	PAPEETE
TIENTSIN	NAMDINH	
YUNNANFOU	PNOMPINH	PONDICHERY
	QUINHON	
	TOURANE	SINGAPORE
	—VINH—	

Corre-pondants dans le monde entier

Traite toutes Opérations de Banque

SUCCURSALE DE SAIGON — QUAI DE BELGIQUE

Location de Coffres Forts

AGENCE IMMOBILIÈRE DE L'INDO-CHINE

211-213 Rue Catinat et Angle Rue d'Espagne

-:- SAIGON -:-

Téléphone 888

CODE UGAGNI INTERNATIONAL

A. I. D. L. I.

MUA BÁN — Nhà cửa, vườn hoa, ruộng nương, đất cát, nhà vườn, phố, hàng buôn — Ai muốn mua vườn, nhà ở phố, gia đình tại Saigon, Dalat, cap Saint-Jacques v. v. — Cho vay cách giản tiện có h chơn. — Lãnh cai quản hết lời — Đình cai quản nhà cửa. — Lãnh cai quản vườn tược. — Lãnh kiểm soát vườn tược — Đòi chác và giao thông

Xin hãy đa nơi Quản-lý. **SOUCHÈRE**

Enseignement Primaire,
Primaire Supérieur et Secondaire

LYCŒUM LIBRE HONG-BANG

68, 70, Rue Jules Ferry et 89, Rue Lamblot -:- HANOI

Là Trường tư to nhứt (ở Đông-Pháp chỉ mới có Trường nầy được phép mở đến ban Tú-tài) có đủ các lớp: từ lớp Đồng-ấu (Cours Enfantin) đến ban Tú-tài (Cours du Baccalauréat) có lớp rẻ tiền cho nữ học-sanh, có thêm lớp tối chuyên dạy pháp văn, toán pháp, triết học, có lẽ nhà dạy thi sẽ Nguyễn khắc Hiếu cũng đến dạy hàn văn và quốc văn buổi tối. Có chỗ cho học sanh ăn ở trong trường, tiền ăn học không tính rất. Có phòng thí nghiệm, có thơ viện xem sách, có sân chơi um tùm ấy rồi rộng non non mới vạn thước vuông. Kỷ luật rất nghiêm nhặt. Giáo sư (Tây Nam) tú-tài, Cử-nhân, Kỹ-sư rất lòng giúp việc.

Quản-đốc: ông Laurel le Perron, Cử nhân khoa văn chương triết học, nguyên chánh sở Cứu tế Toàn quyền Đông-pháp, đã diễn thuyết hơn 100 lần các tỉnh trong Nam ngoài ấc đã đào luyện cho bọn thiếu niên bên Pháp trong khoảng 30 năm trời nay lại để hết tâm lực rèn cặp cho bọn thiếu niên Annam cho chóng được thành tài.

Ngày nay đã có một trường quí mô kỷ luật như thế tưởng học sanh phụ huynh học sanh khỏi phải lo phiền về sự giáo dục nữa.

Ngày khai trường để: *1er Septembre* song vì người xin học đông quá và chữa sửa nhà trường chưa xong, nên mới có các lớp về sơ đẳng (cycle primaire) và về ban Tú tài cycle secondaire) bắt đầu học còn các lớp Cao-đẳng tiểu học (cycle primaire supérieur) bắt đầu khai giảng ngày 5 Septembre.

N B — Ai ở xa hay không thì được vào trường nhà nước chậm là ngày cũng nhận.

GÀY MÔN

Thuốc SIROP de DESCHIENS có huyết bổ

Làm cho Sung Sức mau mau, Ăn Ít một ít thuốc Sirop này trở bình.
Thuốc nầy bán tại nhà bào chế và các thuốc ta tại Paris đều có.

CÁCH TRỊ BỊNH ĐAU

CAN, TÌ, PHẾ PHỦ

BẰNG THUỐC BỘT

POUDRES DE COCK

Có nhiều vị thuốc ngoại khoa nông văn trường đâu là lành bịnh đau can, tì phế phủ, không để nỗi làm cho hư đau mới dùy một lát mà thôi. Rồi bịnh trở lại nặng hơn, là vì thuốc không thấm vào gốc bịnh.

Cần nhứt ai ai cũng muốn trừ cho tuyệt bịnh. Thuốc bột *Poudres de Cock* là một vị thuốc thần hiệu, cứu mạng vì nó làm cho Can, tì phế phủ được trong sạch hẳn hay chữa bịnh đồng nhau mà làm cho vật thực có ích cho con người.

Uống thuốc bột *Poudres de Cock* vật thực nào nó tiêu ra đồng dược ết, nó thấm và bổ máu thịt, thêm sức cho được khỏe mạnh.

Muốn trừ bịnh đau tì-vị cho tuyệt gốc rễ, ăn uống không tiêu đau bao tử mà trướng, sình ruột sưng bao tử trong ruột, đau bụng; muốn cho chứng bịnh ấy không hóa ra bịnh huyết suy, gầm gân, giảm cốt, bịnh nước tiểu ngọt như có trộn trắng trứng gà đụ bão hòa, vì lỗ lời và các chứng bịnh nặng hơn nữa, trước hay lo sau khi ăn cơm uống một liều thuốc bột *Poudres de Coch*

Bột thuốc bột *Poudres de Cock* dùng trong hộp thiếc để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế thành JEUMONT (Nord)

PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

HÃY NÀI CÁI KÝ TÊN : **MIDY**

SANTAL MIDY

(Săn-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiền và tinh hảo để trị bịnh *đau lau*, mới cũ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu **MIDY.**

Buôn bán lớn số, 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong mấy nhứ Thục.

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

UỐNG TRỪ LÀNH CÁC CHỨNG :

Nhức xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhức gân, đi lạn cơn 25 cắt, đau bức lèo

CÁC VỊ SẴNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ÉTAT — Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha ăm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ÉTAT — Uống hai ba viên, khi ăn rồi thì dễ tiêu tăng
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hợi đủ, uống cho ăn mau tiêu

COI CHỪNG, LÀM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

THUỐC HIỆU **ASPIRINE DES "USINES DU RHONE"**

là thuốc để uống trừ những bịnh:

Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cư
Nhứt đầu, nhứt ốc, nhứt răng
Đau mình, đau mẩy, đau lưng. Nhứt gân cốt, trật co

có bán chỗ trong các nhà bán thuốc
Phải đòi hỏi cho đặng hiệu **"USINES DU RHONE"**
mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm.

Giúp học thêm tiếng Pháp

CUỐN

HỌC LÀM PHÁP VĂN

CỦA ÔNG

TRẦN-VĂN-THẠCH

Cử nhơn Văn-học

Được công chúng hoan nghinh
ĐÃ BÁN ĐƯỢC 2800 CUỐN TRONG 4 THÁNG

Giới mua nơi :

Imprimerie-Librairie de l'Union

Saigon

Elixir tonique ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ

Là thuốc bổ mỹ-tửu đã nổi tiếng từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bịnh do

Mật uế và Đờm dãi

sinh ra, nghĩa là

các bịnh ở Gan, ở Dạ dày (tào tử) ở ruột, ở tim, các bịnh đụng huyết, bịnh ngã nước, sốt, tê thấp.

Phải nhìn kỹ tên kẻ ở

G. ROCHER, Bác chế chuyên môn
PARIS, 32, Rue de Grenelle
Bán ở các hiệu thuốc

POẢN-THIỆN TIỂU-THUYẾT

Thiện ác đáo đầu, chung hữu báo

(Tiếp theo)

Lý-Vạ nghe nói, liền đem những việc mình mắc đi sống mà phải trở lại sau, đến khi tới nhà Phùng-chế Sử, bạn đâu thì . . . như vậy . . . như vậy ; rồi đến sau lại . . . hỏi ấy . . . thế ấy, mà thật bất lại một hồi ; rồi lại bỏ rằng : « Tôi coi cái quang-cảnh nơi nhà họ Phùng như vậy thì liệu chừng có thiệt không có đến đó rồi, trong thế đây hẳn còn có chỗ nào khác nữa, không lẽ mà chẳng có lại không nói trước với cô ; vậy như có biết chỗ nào thì cô hãy nói cho anh em tôi biết, đặng cho anh em tôi đi kiếm cho mau . . . »

Nói chưa dứt lời, bỗng thấy Vân-Thị vùng khóc rống lên, còn hai tay thì nắm áo hai gã nông nô mà nói rằng : « Phải trả chồng tôi lại cho mau ». Hai tên công-sai nói : « Ấy là tại chồng cô muốn đi việng thêm một người niên-bá nào đó, mà anh em tôi lại có lòng tốt nên mới để cho ổng-ta đi, bây giờ không biết chồng cô đi đâu, đã hại bảo cho liên luy đến anh em tôi, mà cô lại còn đòi bắt thường chồng cho cô nữa ; vậy chớ anh em tôi đem chồng cô mà đâu đi đâu hay sao ? Vậy nói vừa xăng tay áo, hơi giận sâm sâm, rồi ngồi xề xuống đó.

Còn Vân-Thị thì chạy ra ngoài đường, dòm chưa la khóc, kêu oan kêu ức om sòm.

Người chủ tiệm lật đật chạy ra khuyên dỗ. Vân-Thị nói : « Công-công có chỗ chưa rõ, vì chồng tôi đã ba mươi tuổi mà không con cháu gì, nên mới về làm bé, đã được ba năm, nay mà tôi mới có thai ; chồng tôi bỏ tôi không đành ; bởi đó cho nên dầu có hoạn nạn thế nào cũng phải theo nhau ; hôm qua họ Lý đi với chồng tôi, đã trọn mỗ đêm mà chưa thấy về ; đến nay hai người lại về một lược, còn chồng tôi đâu mất không thấy ; thế thì nắc sao họ cũng đã mưu hại chồng tôi rồi, không còn nghi ngờ chi nữa ».

Người chủ tiệm nói : « Hai người Lý lại với chồng cô, bình nhựt vốn không cừu oán, thì lẽ nào mà họ lại mưu hại làm chi ».

Vân-Thị vừa khóc vừa nói rằng : « Vậy chồng tôi là vừa-nhân của Nghiêm-tướng-Quốc, đây chắc là hai người nầy đã vâng lời phủ thác của Nghiêm-Phủ, hoặc giả họ muốn lập công với Nghiêm-phủ ; công-công hãy nghĩ cho rõ mà coi, chồng tôi đã lìa cách gia-hương xa hơn muôn dặm, dắt tôi theo cho đến chỗ nầy, có ý nào mà không nói với tôi lấy một tiếng chi, lại đột nhiên mà đi mất như vậy, Hoắc-gì chồng tôi với Lý-công-sai, đồng đi với nhau một lược nếu chồng tôi mà muốn tách đi đâu, thì có lý nào mà va lại không thả cho đi ; vậy tôi xin phiền công công hãy dẫn hai đứa sát-nhơn nầy với tôi đến Phủ, đặng cho tôi kêu oan, để nhờ người minh đoán ». Trương-Thiên và Lý-Vạn bị Vân-Thị vừa khóc vừa kể lể tôi thôi như vậy, nên ý cũng muốn phân biện mà bảo chữa cho mình, song mở miệng không ra mà nói chi cho được, còn người chủ tiệm nghe lời nàng Vân-Thị nói rất có lý, trong lòng cũng sanh nghi, bèn khuyên giải rằng : « Nầy tiểu-nương-tử, không lẽ mà hai người ấy lạ đem lại chồng cô đâu, vậy cô hãy rằng mà đợi một vài ngày thử coi ».

Vân Thị nói : « Công-công bảo tôi để chờ trong một vài bữa thì cũng chẳng hại gì, ngặt tôi e vì hai đứa sát-nhơn nầy nó thừa cơ mà trốn mất đi rồi ai vô mà chịu » ?

Trương-Thiên nói : « Nếu quả hai anh em tôi mà giết chồng cô, thì anh em tôi đã đi luôn rồi, chớ còn phải trở lại đây mà làm gì » ?

Vân-Thị nói : « Chồng bây khi ta là đàn-bà, không có chủ-trương gì, chưa ắt rằng chúng bây chẳng mồng sanh lòng quỷ ».

CÒN NỮA

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LÂM-VĂN-NGỌ.

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur-Propriétaire : NGUYỄN-VĂN-THIẾT.
57, Rue Lucien Massard. — SAIGON

Tome 2343 Exemplaires
Saisi le 7 Janvier 93

VIN
TONIQUE & BI-NUTRITIF
Du Docteur RIF
Vệ-sanh TỬU của Lương-y RIF chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt cũng là tráng kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm rồi thấy ngày xuân đã thối mòn, hễ uống rượu nầy vô, thì át dòng cứ lần thành đồng, mát máu tươi tốt coi như trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đàn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, nhưng kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội, da mặt đỏ sáng, tinh thần tráng kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins, Cholon.

TÌ-VỊ ĐƯỢC LÀNH MẠNH
NHỜ THUỐC BỘT
CỦA ÔNG TẤN-SĨ Y-KHOA
POUDRES DE COCK

Quí ông, quí bà biếng ăn biếng uống tiêu hóa chậm rề khó nhọc, nặng bụng hay là ngăn tức, sau khi ăn cơm rồi chăng? Quí ông, quí bà hay ụa chua xót, nhứt đầu chóng mặt, hay ngáp ngủ gục, khi mới ăn rồi, lưỡi đóng trắng, hơi thở hôi thúi thoi miệng, sình bụng không?

Quí ông, quí bà ăn uống không tiêu, bắt bợn da, buồn mửa, khi thì tháo dạ khi thì bón không? Có đau mỏ ác đau bụng, có mỏi mệt nhọc, thở hào hển, ban đêm tức tưởi, cả đêm bao ngủ không được chăng? Phải nhớ trong trí rằng: thuốc bột Poudres de Cock làm cho quí ông, quí bà hết sự đau đớn ấy và các chứng bịnh nó làm cho quí ông quí bà cực nhọc cả đời, vì thuốc bột POUDRES DE COCK làm cho tì vị buồn lại như cũ rất mau. Uống thuốc bột POUDRES DE COCK ăn cơm ngon, vật thực nào nó tiêu hóa cũng dễ, ngủ ăng lục phủ tim, đầu, óc, gan, thận, phế phủ được thông dong, tinh thần tráng kiện mạnh mẽ, vui vẻ. Quí ông, quí bà ai ai cũng đau tì vị, vậy thì uống thuốc bột POUDRES DE COCK vì nó dễ mà trị bịnh ấy.

Bột thuốc bột POUDRES DE COCK đựng trong hộp thiết để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành JEUMONT, tỉnh Nord.

Y-KHOA TẤN-SĨ
TRẦN-VĂN-ĐỐC
Chuyên trị bịnh con nít
91, Đường Verdun. — SAIGON
GIỜ COI MẠCH: Sớm mai: Từ 9 giờ tới 11 giờ / Buổi chiều: Từ 3 giờ tới 5 giờ
Cũng có đi coi tận bịnh ai nhà nếu thân-chủ nào có đến rước.

DẦU "CRÉSYL" THIỆT
và sự hiệu nhiệm chắc chắng đã thử theo cách khoa học, có một mình dầu hiệu
CRESYL-JEYES
ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH ĐẠN — LÀM BẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — BẾT MÙI HÔI HÁM
PHÒNG NGỪA BỊNH ĐẠN linh-nghiệm thật, những là bịnh giặc-trời, thiên-thời, sốt-thấp, ôn dịch thú vật.
THIỆT HỮU ÍCH trong xứ thuộc địa, để dùng mà rửa rảy nhà cửa khắp độc-địa, để rảy trong đồng bái, đất bùn lầy cho khỏi dơ quế.
KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG mà trừ các vật thu độc, trùng và, muỗi, mòng, rế-rệt, giàn mãi và nhiều...
Có một mình thứ dầu "CRÉSYL-JEYES" đăng trọn trừ hết hôi tanh mà thôi.
HÃY CÙNG CÓI CHỪNG ... "CRÉSYL-JEYES"

TIÊU ĐỘC — PHÁT HÃN
TRỪ TIỆT BỊNH NGỪA — HẠC LAO TIT ĐỒ V. V.
TA LỌC
Máu ta bằng thuốc
SAN-SỜ-PA-RAY
PA-RI-DI-EN-NỜ
(Salseparaille Parisienne)
Thuốc chuyên-môn rất công-hiệu để chữa bịnh ngoài da
Bán tại khắp các hãng bào-chế tây — THANH LƯƠNG — Bán buôn tại số nhà 8, rue Vivienne PARIS

THỨ THUỐC HOÀN BỌC HIỆU
MORRHUOL CHAPOTEAUT
MO-RU'-ON SA BÓ-TÔ

Hay hơn dầu gan cá làm cho khi uống khỏi nhờm.
Nó là một vị thiên hạ hay dùng trị ho gió, ho lao, ho tổn.
Mọi cái trữ tại đường Vivienne Paris, môn bài số 8.

NGƯỜI TA MAU GIÀ LÀ BỞI KHÔNG HAY SĂN SÓC
Muốn dung trì hoài sắc đẹp để thì nên dùng thường thứ
CRÈME SIMON
danh tiếng đã nổi khắp hoàng-cầu và dám bảo kiết sự hiệu-quả không thứ nào dám sánh.
Thứ Crème nầy làm cho da trở nên mịn màng, trắng trẻo, nở nang và tránh khỏi sự châm chích của các giống độc trùng, nước da lại rõ nên tươi tốt lịch sự vô cùng.
Phấn và Sà-Bông Simon
PARIS

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị
BINH TIÊM LA
Uống thế khỏi chích thuốc

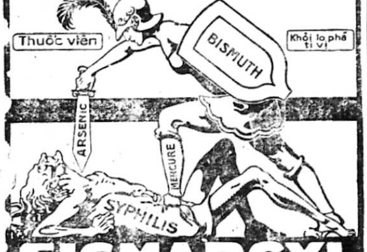

SIGMARGYL
Laboratoire Chimiothérapique, 2 Place du Théâtre Français, PARIS, et toutes Pharmacies.
à SAIGON: L. SARREAU, Pharmacie Normale, J. MUS, Pharmacie Centrale

CỨ GIỮ GÌN THẬN-KINH
THÌ LẠI MẠNH
NHƯ XƯA

Khi ai đau thận nên mua ngay một hộp THUỐC VIÊN FOSTER bịnh sẽ khỏi ngay lại sẽ làm việc dễ dàng. Vậy nếu ai nhức đầu, chóng mặt, mất ngủ và đau nhức khó chịu, chỉ có THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi thôi. Thuốc ấy đã cứu ...tanh rất công hiệu cho các bịnh sau này:

Đau lưng — Nước tiểu đục — Có cặn trong bàng quang
Bịnh thấp — Sưng bàng quang — Huyệt xấu sinh
Đau gang thắt lưng — Quá lợi tiểu — Sưng mắt-cá chơn — mước tiểu vấn

Một Hộp 8f 50 — PILULES FOSTER — Hai Hộp 14f 85
CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG
Bán tại các hãng bào chế tây và gửi mua tại nhà H. BINAC, Pharm., số 25 Phố Ferdinand, PARIS

Tự học nói tiếng Pháp một mình
NHỮNG AI... Học tiếng Pháp đã lâu / Biết tiếng Pháp cũng lâu
Mà lại thích nói được tiếng Pháp cho đúng-đắn hoàn-toàn, thì có học sách nào cho mau thông chóng rành khéo hơn là chịu tốn 0$30 mua một cuốn sách
NE DITES PAS ... DITES :
của ông REYNOUBEL, Directeur des Ecoles primaires Sa gon soạn, mà tự học lấy một mình.
Có để bán tại nhà in Union Nguyễn-văn-Của
57, rue Lucien Mossard — SAIGON

Feuilleton nº 63

TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT

GƯƠM XANH MÁU ĐỎ

Dịch-giả: TRẦN-TRỌNG-HẠP.

HỒI THỨ MƯỜI

Từ-thi nằm đó đâu sao mất;
Hung-thủ ai đâu kiếm chẳng ra

(Tiếp theo)

Hồng-Dung gật đầu rằng: Phải.... phải.... người kia không nói sao hết, liền trao tay bao thơ cho Hồng-Dung, người kia bèn xây đầu bước thối lui, chỉ một mình Hồng-Dung đứng chỗ cửa, Hồng-Dung mở thơ xem rõ, té ra bức thơ của Tiền-vân-Anh, trong thơ nói Bích-Thành bị giết và Chung-Anh bị giam tù, thuật chuyện lại đầu đuôi gốc ngọn, chủ ý Vân-Anh gởi bức thơ ấy, thỉnh cầu Hồng-Dung giải nạn cho Chung-Anh. Hồng-Dung xem thơ rồi, phát giận nhảy lên, chạy tuốt vào phòng lều Tiền-vị-Đường khi đó

Muốn biết Hồng-Dung bàn luận việc gì cần kíp, sẽ xem hồi sau đây.

HỒI THỨ MƯỜI MỘT

Du Tây-hồ thích khách bị bắt
Thâm kỳ-án Văn-sĩ giải oan.

Tiền-vị-Đường nghe báo Hồng-Dung đã tới, lật đật tiếp rước Hồng-Dung vào thơ-phòng, Hồng Dung tỏ ý rầu buồn, do hỏi Tiền-vị-Đường về sự Bích-Thành bị giết, Tiền-vị-Đường nói tình hình sau trước buộc tội Chung Anh ám sát Bích-Thành. Hồng-Dung lắc đầu chắt lưỡi mà nói rằng: Lão-huynh ơi....... Lão-huynh vì thương xót Linh-lang, đến nỗi sơ ý lầm lỗi, Chung-Anh một người hiền lành trung hậu không phải như bọn Tục sĩ gian tham, chẳng những chàng không có sự giết người, mà của phi nghĩa cũng không thèm lấy, huống chi Lão-huynh nuôi dưỡng chàng trong nhà ăn học. Linh-lang là bạn đèn sách của chàng, dầu chàng là đứa ngu-phu cũng không phụ nghĩa vong ân đến thế, nay Lão-huynh buộc tội chàng kia là hung-thủ, thiệt mang câu «hãm hại trung lương» Lão-huynh lầm lỗi thế nầy, sợ oan báo về sau không khỏi, tôi nghe tin Linh-lang bị giết, tôi có lòng cảm cảnh không cùng, kế nghe tin Lão-huynh giải nạp Chung-Anh tại quan, tôi lại thương tưởng Chung-Anh mắc vòng oan khúc, té ra hai tên học trò tôi không có tội tình chi hết, một người bị thiệt mạng, một người bị giam tù, tình thầy trò giống thể cha con, tôi lấy làm đau lòng xót dạ. Than ôi!.... Linh-lang bị giết về tay ai không biết, khiến Chung-Anh bị cáo hàm oan. Hồng-Dung nói như nước chảy một giây, nghe ra nhiều lời bi thảm thế mà Tiền-vị-Đường không có lòng cảm động lại phản đối với Hồng-Dung mà nói rằng: Lòng người phản phúc không chừng, Tiên-sanh chớ lầm tưởng Chung-Anh là người trung hậu, Tiên-sanh nói lẽ nầy lẽ khác, chẳng qua bào chữa cho Chung-Anh đó mà, chỗ thầy trò binh vị nhau, tôi vẫn biết chủ ý của Tiên-sanh làm vậy, vả án mạng đã báo cáo tại Huyện, quan trên có phép luật xử phân, Tiên-sanh không can dự việc nầy, chẳng biện thuyết làm chi cho nhọc.

Hồng-Dung nghe nói cả giận, ông vỗ ghế một cái mà nói rằng: tôi nói chẳng nghe lời, Lão-huynh cứ buộc tội Chung-Anh tự ý, nay tôi quyết liều sống thác, đặng nả tróc tên hung thủ về vụ án mạng nầy, nghĩa là tôi bắt tên chánh-phạm ám sát Linh-lang, để giải cứu Chung-Anh là người vô tội, chừng nào tôi bắt được phạm-nhơn giải nạp, Lão-huynh mới biết thủ đoạn của tôi mà, bây giờ Lão-huynh chủ ý buộc tội Chung-Anh, ngoài ra chẳng biết phạm-nhơn nào khác, dầu tôi nói phải cho mấy, Lão-huynh chẳng tin thật chút nào, Hồng-Dung nói dứt lời, bèn từ biệt Tiền-vị-Đường ra đi lập tức. Độc-giả biết Hồng-Dung đi đâu chăng? Theo như lời Hồng-Dung đã nói với Tiền-vị-Đường trên kia, thời ông ta tầm nả phạm-nhơn về vụ án mạng Bích-Thành vậy.

(*Mai tiếp*).

MANUFACTURE SAIGONNAISE
DE
CARREAUX & MOSAÏQUES
Maison Fondée en 1909
rue d'Arras et Lucien Lacouture
CHODUI SAIGON

Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dùng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời qui vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm.
Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bổn-hiệu sẽ gởi cho.

Dây thép đề tắt: MASACAMO. — SAIGON
(Adresse télégraphique)

VỪA RA THONG THẢ
hãng ở đường Lucien Lacouture. — Chodui.
gần trại lính tập Ô-ma.

CHỪNG NÀO BỬA TRẺ ĐÀ LỚN LÊN
MÀ SỮA KHÔNG ĐỦ CHO NÓ DÙNG
THÌ PHẢI CHO NÓ ĂN BỘT SỮA

NESTLÉ

HIỆU
CON-CHIM

là một thứ vật thực lành, bổ và dễ tiêu hoa

Hãng NESTLÉ số 35 *đường Mac-Mahon* có xuất bản quyển sách dạy nuôi dưỡng con nít bằng chữ quốc-ngữ của bác-sĩ Vidal, quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi tại hãng sẽ gởi tặng.

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PI-LUN-I Ở PANH KỲ
(PILULES PINK)
RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và làm nhuận các cân tủy ; thuốc nầy làm cho biết đói, làm cho các nước trong độ dày chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể.

Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật đáng gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phong-nuợt, bịnh gầy-mòn, các bịnh tơi thì lớn số và bịnh trở về già, bịnh đ u bao-bì, bịnh nhức đầu, bịnh cần lực mỏi mệt.

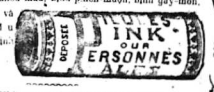

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các nhà bào-chế tây

Adressez-vous
Imprimerie de l'UNION
chez NGUYEN-VAN-CUA
57 rue du Marché Mayard
SAIGON

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm
HỘI HIỆP BỔN NẶT DANH PHÁP
Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp
Vốn 1.000 000 lương (Thượng-Hải)
và 8 000.000 phật lăng đã đóng tất cả
QUẢN-LÝ CÔI ĐÔNG-PHÁP i-SAIGON số 26, đường Chaigneau
Chi nhánh ở tại Hanoi số 19 đường Bo gn.e Desbordes

Muốn lập vốn
Muốn lập tư bổn
Muốn để dành tiền cho con trả ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM
— *Vé 1.000 đồng* —
mỗi tháng góp 3 đồng
— *Vé 500 đồng* —
mỗi tháng góp 1 đồng
— *Vé 250 đồng* —
mỗi tháng đóng 2 đồng

Mỗi tháng đến có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được Hội trả tiền lại nguyên cái vé lại khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mãng hạn giao kèo, Hội trả đủ số bạc lại, và được chia 33, 33% tiền lời của Hội.

Chúng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ các điều-lệ cho chư vị nào muốn rõ cách thức mua vé của Hội

NÊN LƯU Ý : Hội cần dùng nhiều người chắc chắn và tử tế đặng làm quản lý những nơi mà hội chưa có người thay mặt.

Enterobyl
ÂNG-TÊ-RÔ-BI-LỜ
THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 2 muỗng nhỏ (muỗng uống cà-phê) thuốc nầy nhỏ pha vào nước lã.

Thiếu chất ở lá gan . . . . .
Bịnh táo kết — Bịnh gầy mòn
Bịnh ngoài da. . . . . .
Bịnh ở các xứ nóng. . . . . .

E. DEHAUSSY, là quan đốc-tờ khoa vật lý, cử nhân khoa cách-trí. Nguyên làm đầu coi các công-việc thực hành ở đại học môn thuốc, số 66, Rue Nationale LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÃNG BÀO CHẾ TÂY

Saigon : Pharmacies MUS, SOLIRÈNE, BARBEROUSSE, NAVREAU, FRANCO-ANNAMITE

Bột PHOSCAO
Có trữ bán khắp mọi nơi

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU
VICHY CÉLESTINS
uống trừ lành các chứng:
Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn có cát, đau lâu-lẻo.

CÁC VỊ SẮNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm rượu sinh.

PASTILLES VICHY-ETAT Uống hai ba liều khi thì dễ tiêu lắm.

COMPRIMÉS VICHY-ETAT Để cho mỗi người làm rượu nước mạch hơi đủ, nồng cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

THUỐC NHỨC ĐẦU
ASPIRINE
DES
USINES DU RHONE
CHỮA KHỎI :
NHỨC ĐẦU
BỆNH CẢM
BỆNH GHÍP
CÁC CHỨNG ĐAU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu bao nhiêu cũng chớ tin

HÃY KỲ TÊN HIỆU
"USINES DU RHONE"
mới chắc là được thuốc hay chữa tinh não và công hiệu.